Lietas Nr. C29465716
Lietas arhīva Nr. C-1676-17/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 6.martā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Vinte-Korme
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ (turpmāk – prasītāja) 2016.gada 24.aprīlī cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs), lūgdama piedzīt no atbildētāja galveno parādu 2 000 *euro*, likumiskos nokavējuma procentus 30 *euro* par laika periodu no 2016.gada 1.februāra līdz 2016.gada 30.aprīlim, tiesas izdevumus 309,20 *euro* un 71,14 *euro*, kā arī atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% procentus gadā no pamatparāda summas no 2016.gada 1.maija līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs 2016.gada 24.janvārī parakstīja parādzīmi, kurā norādīts, ka atbildētājs minētajā datumā personīgi saņēmis 2 000 *euro*, kurus apsolījās atdot līdz 2016.gada 1.februārim.

Noteiktajā datumā nauda netika atdota. Prasītāja vērsās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļā ar pieteikuma par parāda piedziņu brīdinājuma kārtībā, bet saņēma nolēmumu atstāt pieteikumu bez izskatīšanas, jo adresāts nav saņēmis brīdinājumu.

Atbilstoši Civillikumam likumiskie procenti jāmaksā par katru nokavējumu, kaut vai pats aizdevums būtu bezprocentīgs.

Prasītāja norāda, ka ir pamats uzskatīt, ka tiesas sprieduma izpilde varētu kļūt apgrūtināta vai neiespējama, tāpēc lūdz pieņemt lēmumu par prasības nodrošināšanu. Pēc parādzīmē norunātā datuma atbildētājs vairs nav sasniedzams, neatbild un telefona zvaniem, izvairās no tikšanās, nesaņem pasta sūtījumus, kas norāda uz atbildētāja vēlmi izvairīties no saistību izpildes. Tā kā nav zināms par kustamas un nekustamas mantas esību atbildētājam, nepieciešams apķīlāt naudas līdzekļus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1934., 1943., 1657.pantu.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesnese 2016.gada 9.maija lēmumu apmierināts prasītājas pieteikums par prasības nodrošināšanu, apķīlājot atbildētāja maksājumus, kas tam pienākas no trešajām personām, tajā skaitā naudas līdzekļus kredītiestādēs un citās finanšu institūcijās, nepārsniedzot prasības summu 2 000 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu atbildētājam 2016.gada 10.maijā uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapas, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam (lietas 23.lapa).

Atbildētājs paskaidrojumus noteiktajā termiņā nav sniedzis. Atbildētājam nosūtītie tiesas dokumenti atgriezti tiesā ar atzīmi — beidzies glabāšanas laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktam, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrajai daļai, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļā noteikts, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Paziņojums par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā un tiesas nolēmuma pieejamības datumu 2017.gada 31.janvārī nosūtīts ar vienkāršu pasta sūtījumu uz prasītājas un atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi (lietas 26.lapa).

Līdz ar to tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu paziņot lietas dalībniekiem par tiesas sēdes laiku un vietu, kā arī sprieduma pieejamības datumu ir izpildījusi.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja paskaidrojumi vai iebildumi tiesā nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otro daļu paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lietā nodibināts, ka atbildētājs 2016.gada 24.janvārī parakstīja parādzīmi. No minētās parādzīmes izriet, ka atbildētājs ir aizņēmies no prasītājas naudas līdzekļus 2 000 *euro* apmērā un apņemas atdot prasītājai parādu 2 000 *euro* līdz 2016.gada 1.februārim (lietas 15.lapa).

Civillikuma 1473.pants noteic, ka tiesiska darījuma forma atkarājas no lietas dalībnieku ieskata, izņemot likumā tieši norādītus gadījumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1474.pantu darījuma dalībnieki var noslēgt to notariālā vai Bāriņtiesu likumā paredzētā vai privātā kārtībā, apmierināties ar mutisku vienošanos vai sastādīt rakstisku aktu, slēgt darījumu liecinieku klātbūtnē vai bez tiem, kā arī darīt to atklātībai zināmu vai ne. Šis noteikums neattiecas uz tiem gadījumiem, kuros likums prasa noteiktu darījuma noslēgšanas kārtību.

Atbilstoši civiltiesībās dominējošajam pušu privātās autonomijas principam, līdzēji ir tiesīgi izvēlēties, kā noformēt savas tiesiskās attiecības, tiktāl, ciktāl ievērotas normatīvo aktu prasības. Gadījumā, kad parādnieks izsniedz aizdevējam parādzīmi, likums neizvirza ne satura, ne formas prasības, tāpēc aizdevējs un parādnieks var paši izvēlēties, kā noformēt parādzīmi.

Civillikuma 1431.pants noteic, ka akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

Atbildētājs nav apstrīdējis savu parakstu uz parādzīmes, kā arī lietā nav apšaubīts fakts, ka atbildētājam parādzīmes saturs bija zināms. Tādējādi secināms, ka atbildētāja paraksts uz parādzīmes apliecina naudas summas 2 000 *euro* apmērā saņemšanas faktu no prasītājas.

Civillikuma 1404.pantā noteikts, ka katrā tiesiskā darījumā jāņem vērā dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma. Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tās pašas šķiras un labuma lietās.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīts, ka prasītāja atbildētājam ir nodevusi naudas summu 2 000 *euro* apmērā, kuru atbildētājs apņēmies atdot parādzīmē noteiktā termiņā, tādējādi, faktiski starp pusēm noslēgts aizdevuma līgums.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus, savukārt saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Lietā nodibināts un par to nav strīda, ka atbildētājs ir aizņēmies no prasītājas naudas summu 2 000 *euro* apmērā uz noteiktu laiku – līdz 2016.gada 1.februārim. Norādītājā laikā, t.i., līdz 2016.gada 1.februārim atbildētājs prasītājai aizņemtos naudas līdzekļus nav atdevis, līdz ar to ir pamats secināt, ka atbildētājs ir pieļāvis nokavējumu.

Tāpat lietā nodibināts, ka prasītāja 2016.gada 29.februārī iesniedza tiesā pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, taču ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2016.gada 12.aprīļa lēmumu pieteikums lietā Nr.3-12/1230 atstāts bez izskatīšanas (lietas 16.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas noteikumiem katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Civillikuma 1838.pants paredz, ka pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo.

Civillikuma 1828.pants nosaka, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Prasītāja ir aprēķinājusi un lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 30 *euro* apmērā par laika periodu no 2016.gada 1.februāra līdz 2016.gada 30.aprīlim.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.pantu tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Saskaņā ar parādzīmē norādīto, parāda atmaksas termiņa pēdējā diena bija 2016.gada 1.februāris. Līdz ar to likumisko nokavējuma procentu apmērs par 89 kavētām dienām par laika periodu no 2016.gada 2.februāra līdz 2016.gada 30.aprīlim veido 29,26 *euro* (6/100/365 * 89 * 2000 *euro* = 29,26 *euro*), kas piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai. Savukārt pārējā daļā prasījums par nokavējuma procentu piedziņu 0,74 *euro* apmērā ir nepamatots un noraidāms.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likumā paredzētās tiesības – nav cēlis iebildumus pret prasību, nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus un pretējus pierādījumus tiesai nav iesniedzis, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos rakstveida pierādījumus, kas pamato prasību. Līdz ar norādīto tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma, un no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams galvenais parāds 2 000 *euro* un likumiskie nokavējuma procenti 29,26 *euro* apmērā par laika periodu no 2016.gada 2.februāra līdz 2016.gada 30.aprīlim.

Prasītāja lūdz tiesu atzīt prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no nesamaksātās pamatsummas par laiku no 2016.gada 1.maija līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu tiesa, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tā rezolutīvajā daļā cita starpā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ņemot vērā minēto un atbilstoši Civillikuma 1759.panta 1.punktā un 1765.pantā noteiktajam, tiesa atzīst prasītājai tiesības saņemt no atbildētāja 6% gadā no nesamaksātā pamatparāda summas sākot ar 2016.gada 1.maiju līdz sprieduma pilnīgai izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedz kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram [..]. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktu tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Prasītājs ir samaksājusi valsts nodevu 304,50 *euro* (lietas 9.,10.,14.lapa) apmērā un 71,14 *euro* (lietas 11., 12.lapa) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (lietas 13.lapa).

No uzziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (lietas 3.lapa) redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmērs ir 4,14 *euro*, tādējādi prasītājai ir atlīdzināmi ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi to faktiskajā apmērā.

Ievērojot minēto no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 379,67 *euro* apmērā (71,14 *euro* + 304,39 *euro* (15% no 2029,26 *euro*) + 4,14 *euro*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, [..]. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10

dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93. – 97., 190., 193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, parādu 2 000 *euro*, likumiskos nokavējuma procentus 29,26 *euro* par laika periodu no 2016.gada 2.februāra līdz 2016.gada 30.aprīlim un tiesas izdevumus 379,67 *euro*, kopā 2 408,93 *euro* (divi tūkstoši četri simti astoņi *euro*, 93 centi).

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, tiesības par laiku no 2016.gada 1.maija līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no neatmaksātās parāda summas (2 000 *euro*), ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 6.marta, Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese K.Vinte-Korme